

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGÔ QUANG HUY

**ĐÁNH GIÁ ẢNH HƯỞNG CỦA VIỆC SỬ DỤNG CÁC NGUỒN
LỰC TỰ NHIÊN TRONG HỘ GIA ĐÌNH TỚI THU NHẬP VÀ AN
TOÀN LƯƠNG THỰC CỦA HỘ NÔNG DÂN HUYỆN ĐỊNH HOÁ-
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Thái Nguyên, 2007

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGÔ QUANG HUY

**ĐÁNH GIÁ ẢNH HƯỞNG CỦA VIỆC SỬ DỤNG CÁC NGUỒN
LỰC TỰ NHIÊN TRONG HỘ GIA ĐÌNH TỚI THU NHẬP VÀ AN
TOÀN LƯƠNG THỰC CỦA HỘ NÔNG DÂN HUYỆN ĐỊNH HOÁ-
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 60.31.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Đỗ Anh Tài

Thái nguyên, năm 2007

LỜI CẢM ƠN

Luận văn được hoàn thành là quá trình học tập, nghiên cứu và tích lũy kinh nghiệm của tác giả. Để thực hiện thành công luận văn này, ngoài những nỗ lực của bản thân, sự giảng dạy tận tình của các thầy cô giáo, còn có sự giúp đỡ của rất nhiều người cho tác giả.

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng chân thành cảm ơn các lãnh đạo trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên, trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng cảm ơn đối với Khoa Đào tạo sau Đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, khoa sau Đại học trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên.

Để có được kết quả này, tôi vô cùng biết ơn và bày tỏ lòng kính trọng sâu sắc đến TS. Đỗ Anh Tài- người đã nhiệt tình hướng dẫn tôi làm đề tài và tạo cho tôi mong muốn nghiên cứu khoa học.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới tất cả các thầy cô giáo, các bạn bè đồng học tại trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã luôn động viên giúp đỡ tôi trong những lúc khó khăn nhất.

Luận văn hoàn thành, không thể không nhắc tới sự giúp đỡ của các cán bộ lãnh đạo huyện Định Hóa, lãnh đạo các xã Bảo Cường, Diềm Mặc, Linh Thông và nhân dân huyện Định Hoá đã tạo điều kiện rất thuận lợi cho tôi trong việc thu thập số liệu, nghiên cứu địa bàn...

Cuối cùng tôi xin bày tỏ lòng cảm ơn tới các thành viên trong gia đình tôi, tới các bạn bè, những người đã tạo điều kiện cho tôi cả về vật chất lẫn tinh thần để tôi hoàn thành khoá học cũng như luận văn này.

Một lần nữa tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của mọi người!

Thái Nguyên, 20 tháng 12 năm 2007

Tác giả luận văn

Ngô Quang Huy

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện nghiên cứu đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 12 năm 2007

Tác giả luận văn

Ngô Quang Huy

MỤC LỤC

Nội dung	Trang
Trang phụ bìa	i
Lời cam đoan	ii
Lời cảm ơn	iii
Mục lục	iv
Danh mục chữ viết tắt	v
Danh mục các bảng	vi
Danh mục biểu đồ	vii
Phần mở đầu	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	3
2.1. Mục tiêu chung	3
2.2. Mục tiêu nghiên cứu cụ thể	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu	3
3.2. Phạm vi nghiên cứu	3
4. Đóng góp mới của đề tài	4
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1: Cơ sở khoa học và phương pháp nghiên cứu	5
1.1. Cơ sở khoa học của vấn đề nghiên cứu	5
1.1.1. Nguồn lực đất đai	5
1.1.2. An toàn lương thực đối với hộ nông dân Việt Nam	17
1.1.3. Đặc điểm của hộ nông dân khi nghiên cứu	21
1.2. Phương pháp nghiên cứu	25

1.2.1. Câu hỏi đặt ra cho vấn đề nghiên cứu	25
1.2.2. Cơ sở phương pháp luận	27
1.2.3. phương pháp nghiên cứu cụ thể	27
1.2.4. Chỉ tiêu nghiên cứu	30
Chương 2: Thực trạng của việc sử dụng nguồn lực tự nhiên ảnh hưởng tới thu nhập và an toàn lương thực của hộ nông dân Định Hoá	32
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu huyện Định Hoá	32
2.1.1. Điều kiện tự nhiên huyện Định Hoá	32
2.1.2. Điều kiện kinh tế- xã hội	39
2.2. Thực trạng nguồn lực của nhóm hộ nghiên cứu	47
2.2.1. Thực trạng nguồn lực tự nhiên của vùng nghiên cứu	47
2.2.2. Nguồn lực khác của hộ vùng nghiên cứu	53
2.3. Đánh giá kết quả và hiệu quả sản xuất vùng nghiên cứu	59
2.3.1. Kết quả sản xuất của nhóm hộ điều tra	59
2.3.2. Hiệu quả sản xuất của nhóm hộ điều tra	65
2.3.3. Các yếu tố ảnh hưởng tới kết quả và hiệu quả sản xuất của nhóm hộ điều tra	68
2.3.4. Phân tích hồi quy các nhân tố ảnh hưởng tới thu nhập của hộ	72
2.4. Đánh giá mức độ an toàn lương thực các hộ vùng nghiên cứu	75
Chương 3: Một số giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn lực tự nhiên nhằm tăng thu nhập và đảm bảo an toàn lương thực vùng nghiên cứu	78
3.1. Quan điểm phát triển kinh tế- xã hội khu vực miền núi, vùng cao	78

3.2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn lực tự nhiên nhằm nâng cao thu nhập và đảm bảo an toàn lương thực vùng nghiên cứu	79
3.2.1. Một số giải pháp chung	79
3.2.2. Giải pháp cho từng vùng cụ thể	82
Kết luận	86
Danh mục tài liệu tham khảo	
Phụ lục	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Thứ tự	Chữ viết tắt	Nghĩa
1	ASEAN	Hiệp hội các nước Đông Nam Á
2	ATK	An toàn khu kháng chiến
3	ATLT	An toàn lương thực
4	BQ	Bình quân
5	CN	Chăn nuôi
6	DT	Diện tích
7	FAO	Tổ chức nông lương thế giới
8	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
9	GO	Giá trị sản xuất
10	HDND	Hội đồng nhân dân
11	IC	Chi phí trung gian
12	LN	Lâm nghiệp
13	NN	Nông nghiệp
14	SALT	Kỹ thuật canh tác đất dốc
15	SPSS	Phần mềm tính toán trong tin học
16	TT	Trồng trọt
17	UBND	Ủy ban nhân dân
18	USD	Đơn vị tiền tệ Hoa Kỳ
19	VA	Giá trị gia tăng
20	VAC	Mô hình kinh tế vườn-ao-chuồng

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Tên bảng	Trang
Bảng 2.1: Quỹ đất huyện Định Hoá năm 2005	34
Bảng 2.2: Nhân khẩu và lao động huyện Định Hoá năm 2005	40
Bảng 2.3: Tình hình sử dụng đất đai huyện Định Hoá năm 2005	41
Bảng 2.4: Tình hình cơ sở hạ tầng huyện Định Hoá năm 2005	43
Bảng 2.5 : Tình hình nguồn lực đất sản xuất của nhóm hộ	48
Bảng 2.6: Thông tin về chất lượng nguồn lực đất nn của nhóm hộ	50
Bảng 2.7: Phân loại rừng của nhóm hộ	51
Bảng 2.8: Tình hình nguồn nước vùng nghiên cứu	53
Bảng 2.9: Tình hình nhân khẩu tính bình quân của nhóm hộ	54
Bảng 2.10: Tình hình lao động của nhóm hộ	55
Bảng 2.11: Tình hình nguồn lực vốn của nhóm hộ điều tra	57
Bảng 2.12: Nguồn thu của nhóm hộ điều tra, Định Hoá 2005	59
Bảng 2.13: Thu nhập bình quân/người/tháng của nhóm hộ	62
Bảng 2.14: Thu nhập từ một số cây trồng chính của các nhóm hộ	63
Bảng 2.15: Cây trồng cho thu nhập chính của các vùng nghiên cứu	65
Bảng 2.16: Giá trị sản xuất và chi phí sản xuất của nhóm hộ	65
Bảng 2.17: Hiệu quả sản xuất trồng trọt tính trên 1 ha đất nn	66
Bảng 2.18: Hiệu quả sử dụng vốn đầu tư trên các lĩnh vực của hộ	67
Bảng 2.19: Hiệu quả sử dụng lao động của các nhóm hộ	67
Bảng 2.20: Đánh giá yếu tố thuỷ lợi trong sản xuất lúa của hộ	68
Bảng 2.21: Giá trị sản phẩm bán ra thị trường của các nhóm hộ	69
Bảng 2.22: Các yếu tố tác động tới kinh nghiệm sản xuất	71